Секція українознавства, культури та документознавства

УДК

Л. А. Чередник, к. філол. н. доцент
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

SMS-КОМУНІКАЦІЯ У МОВНІЙ ІНТЕРАКЦІЇ

Розвиток цивілізації свідчить про те, що із збільшенням обсягу інформації спостерігається тенденція до економії мовних зусиль і часу. Тому у своєму спілкуванні люди все більше й більше надають перевагу коротким формам.

У сучасному світі, що характеризується стрімким розвитком комунікаційних технологій, можливості комунікації значно розширюються. Появу нових медіа-засобів необхідно розглядати як форму взаємодії у всесвітній мережі Інтернет. Зокрема, це стосується SMS-повідомлень, які з'явилися у 1992 році в Англії. Відомо, що перше повідомлення було відправлено на мобільний телефон з комп'ютера, а з 1997 року їх можна було розсилати і через Інтернет. Цікаво, що ця послуга пропонувалася безкоштовно, оскільки вважалася «побічним продуктом» діяльності. Нині повідомлення такого типу стали наскільки популярним інструментом спілкування в усьому світі, що без них уже важко уявити наше життя.

Як відомо,термін «SMS» походить від англійського словосполучення «Short Message Service»(«Служба коротких повідомлень»). Свою історію вони ведуть від мови абревіатур, що виникла з моменту появи телеграфу, в якій у словах пропускалися голосні звуки. За принципом скорочення слів побудована й азбука Морзе, яку використовували радисти. Скорочення слів можна знайти й у телеграмах періоду Другої світової війни, які англійські й американські солдати надсилали додому.Зокрема, часто у них вживалося буквосполучення «SWALK» (Sealed With A Loving Kiss – заклеєно з любов'ю). У сучасній англійській мові широко використовуються деякі загальноприйняті словоскорочення, а саме: *msg-message, pls-please , hols-holidays* тощо.

Про популярність цього виду комунікації нині красномовно говорить багато фактів. Наприклад: у ЗМІ з'являються конкурси SMS-повідомлень у віршах; у Великобританії вийшла книга, присвячена мистецтву скорочень слів для такого типу повідомлень; учені-філологи Оксфордського університету уклали словник лексики SMS-повідомлень. На мову SMS перекладають шедеври світової класичної літератури. Зокрема, знамените питання Гамлета з однойменної трагедії В. Шекспіра «To be or not to be? That is a question…»(«Бути чи не бути? Ось у чому питання»), має такий SMS-й варіант: «2 b? Ntb? =?». В українських книгарнях можна знайти збірників SMS-повідомлень на всі випадки життя.

Звичайно, SMS-повідомлення частіше використовують у приватній комунікації і пишуть їх люди будь-якого віку. За допомогою цих коротких послань не лише вітають зі святом, а й повідомляють про своє місцезнаходження, призначають побачення, підтримують відносини, навіть освідчуються у коханні. Тобто, мова SMS-повідомлень є мовою неформального спілкування, що тільки констатує факт події або ставить запитання.

З лінгвістичної точки зору, SMS-повідомлення можна вважати своєрідним міні-текстом, який характеризується загальноприйнятим правилами оформлення. Зазначимо, що на текст впливають як загальна культура комунікантів, так і рівень стосунків між ними.

Повідомлення можуть починатися словами привітання (*Привіт!),* а закінчуватися прощанням(*Прощавай!Бай!).* Часто вживаються ненормативні конструкції (*Давай зустрінемось? Пока!).* Перевага надається дієсловам наказового способу(*занеси, купи, приходь*), рідше – дійсному (*сиджу, чекаю*). Іменники використовуються для називання адресатів (*Таню*), можуть вживатися розмовні короткі форми (*Ір, Тань, Льош*); числівники завжди пишуться цифрами (*5, 210.*); популярними є прислівники (*дома, тут, зараз*). Серед службових частин мови найпоширенішими є прийменники (*на кафедрі, у парку*). Трапляються сленгові слова(*Клас! Супер!).* Речення, як правило, прості, розповідні, інтонація в залежності від ситуації (*Їду. Візьми форму!).* Можна спостерігати явище еліпсису(*Заняття сьогодні о 13*.). Більшість людей дотримується правил пунктуації, хоча бувають випадки і суцільного «потоку свідомості».

У процесі комп'ютерної комунікації широко застосовуються і невербальні засоби. Зокрема, для вираження емоцій використовуються так звані «смайлики» – поєднання у певному порядку знаків пунктуації. При їх розгляді під кутом у 90 градусів, «смайлики» стають схожими на «личка», наприклад: *:-) – радість; :- (– прикрість; :-I – байдужість; 8-O – подив; :-) – легке здивування. :-T – наполегливість. :-E – злість* тощо.

Отже, SMS-поідомлення слід розглядати як реакцію людства на економію часу й мовних засобів. Вони є засобом неформального спілкування і сприймаються як частина масової культури. Як і будь-яке лінгвістичне явище, повідомлення такого типу мають свої мовні особливості та характеризується певним набором лексичних і граматичних характеристик. Нині актуальною є проблема культури мовної комунікації, якої мають дотримуватися усі члени суспільства.

Література

1.Гусєва О.І.. Діалоги форум чан, або поява Інтернет-стилю / О. І. Гусева // Проблеми вивчення та викладання: зб. наук. пр. – К.: 2009. – С. 130–134.

2.Какорина Е. В. СМИ и Интернет-коммуникация (области пересечения и проблемы взаимодействия) // Язык современной публицистики: сб. статей / Сост. Г. Я.Солганик. – М.: Флинта: Наука, 2005. – С. 67–98.